

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 19, 2020

Nummer 19, 2020

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1026](#) 09-06-2020

Heeft hof in strijd met artikel 6 EVRM bij de politie afgelegde verklaringen van enkele voormalige marktmeesters, tevens medeveroordeelden, voor de schatting van het door de betrokkene wederrechtelijk verkregen voordeel gebruikt?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1021](#) 09-06-2020

Is hof bij het berekenen van de tegenwaarde van de betalingsverplichting in Arubaanse florijn ten onrechte uitgegaan van de wisselkoers op de laatste dag van de bewezen verklaarde periode?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1027](#) 09-06-2020

Beklag over beslag ex artikel 94 Sv op hond.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1007](#) 09-06-2020

Motiveringsplicht ten aanzien van gebruik voor het bewijs van een schriftelijk bescheid houdende de verklaring van een persoon wiens identiteit niet blijkt.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1031](#) 09-06-2020

Heeft verdachte aan haar verplichting tot geregeld schoolbezoek voldaan?

Annotatie

[Gebruik getuigenverklaringen bij profijtontneming. Commentaar bij Hoge Raad 9 juni 2020, ECLI:NL:HR:2020:1026.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

Annotatie

[Bewezenverklaring overtreding leerplicht. Commentaar bij Hoge Raad 9 juni 2020, ECLI:NL:HR:2020:1031.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

Annotatie

[Motivering gebruik verklaring persoon wiens identiteit niet blijkt. Commentaar bij Hoge Raad 9 juni 2020, ECLI:NL:HR:2020:1007.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

ANNOTATIE

**Gebruik getuigenverklaringen bij profijtontneming.
Commentaar bij Hoge Raad 9 juni 2020,
ECLI:NL:HR:2020:1026.**

mr. J.H.J. Verbaan

De verdediging klaagt namens de betrokkene, ten aanzien van wie medeplegen passieve ambtelijke omkoping is bewezen verklaard, dat het hof in strijd met artikel 6 EVRM de bij de politie afgelegde verklaringen van enkele voormalige marktmeesters, tevens medeveroordeelden, voor de schatting van het door de betrokkene wederrechtelijk verkregen voordeel heeft gebruikt.

Het hof heeft, voor zover voor de beoordeling van de klacht van belang, overwogen dat de advocaat-generaal ter terechtzitting in hoger beroep gevorderd heeft dat aan de veroordeelde de verplichting wordt opgelegd tot betaling aan de staat van € 93.500 ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel. De verdediging heeft verschillende verweren gevoerd ten aanzien van de berekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel. De raadvrouw heeft aangevoerd dat de rechtbank bij de schatting van de weekopbrengst en het wederrechtelijk verkregen voordeel is uitgegaan van de bij de politie afgelegde verklaringen van de voormalige marktmeesters. Deze verklaringen dienen wegens schending van artikel 6 EVRM van het bewijs te worden uitgesloten, nu de marktmeesters zijn gehoord zonder dat zij voorafgaand aan het verhoor consultatiebijstand hebben ontvangen. Bovendien verkeerden zij onder grote stress en hebben zij verklaringen afgelegd om zo snel mogelijk weer naar huis te kunnen.

Bij de beoordeling van het verweer stelt het hof voorop dat schending van het recht op rechtsbijstand van een verdachte ten aanzien van een medeverdachte in de regel geen gevolg heeft, tenzij door dat vormverzuim bij de totstandkoming van de verklaring van een medeverdachte de betrouwbaarheid van die verklaring wezenlijk is beïnvloed. Door het hof is in de strafzaak reeds overwogen dat de door de medeverdachten bij de politie afgelegde verklaringen voor het bewijs kunnen worden gebruikt. Ook is door het hof geoordeeld dat niet is gebleken van ontoelaatbare druk van de kant van de politie of van concrete aanwijzingen dat de verklaringen van de marktmeesters niet in vrijheid zijn afgelegd. Het hof verenigt zich

met dit oordeel en ziet geen aanleiding voor een andere afweging in de ontnemingszaak.

De raadvrouw heeft aangevoerd dat het openbaar ministerie in de berekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel onvoldoende rekening heeft gehouden met fooien waar geen tegenprestatie tegenover stond of werd verwacht. De veroordeelde heeft vanaf het eerste verhoor bij de politie bestreden dat hij steekpenningen heeft aangenomen. Hij kreeg wel eens kleine bedragen, maar hierbij was geen sprake van een tegenprestatie of de verwachting daarvan. De strafzaak is nog in behandeling bij het EHRM. Het hof overweegt dat de veroordeelde in de strafzaak veroordeeld is voor het aannemen van giften, wetende dat deze hem werden gedaan of aangeboden teneinde hem te bewegen om, in strijd met zijn plicht, in zijn bediening iets te doen of na te laten. Het hof heeft in de strafzaak bovendien uitgebreid overwogen waarom deze betalingen niet aangemerkt kunnen worden als fooien of tipgeld. Dit onherroepelijke oordeel van het hof geldt in deze ontnemingszaak als uitgangspunt. Het verweer van de raadvrouw wordt verworpen.

De raadvrouw heeft aangevoerd dat het openbaar ministerie en de rechtbank bij de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel zijn uitgegaan van een systeem waarbij fooien centraal werden verzameld en door zeven marktmeesters werden gedeeld. De veroordeelde bestrijdt dat hij aan dit systeem heeft deelgenomen. De fooien die hij zelf ontving deelde hij niet met anderen. De veroordeelde kent ook niet de vijf enveloppen waarop de berekening van de hoogte van het wederrechtelijk verkregen voordeel is gebaseerd. Ook ten aanzien van dit verweer geldt dat het hof de onherroepelijke veroordeling in de strafzaak als uitgangspunt neemt. Het hof heeft de veroordeelde in de strafzaak veroordeeld voor – kort gezegd – het medeplegen van het aannemen van steekpenningen. Het hof heeft daarbij overwogen dat uit verschillende verklaringen van voormalige marktmeesters volgt dat alle marktmeesters, inclusief de veroordeelde, een gelijk bedrag kregen na verdeling van de opbrengsten via de enveloppen. Ook uit het proces-verbaal berekening wederrechtelijk verkregen voordeel volgt dat verschillende marktmeesters hebben verklaard over de verdeling van de opbrengsten tussen de marktmeesters via het systeem van de enveloppen. Dit blijkt onder andere uit de verklaringen van betrokkenen. Bij de rechter-commissaris heeft een andere betrokkene verklaard dat hij de fooien evenredig verdeelde over de zeven marktmeesters. Het hof zal daarom ook in de ontnemingszaak uitgaan van een gelijke verdeling van de opbrengsten tussen de zeven marktmeesters, waaronder de veroordeelde. De schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel door het hof zal niet gebaseerd worden op de door de raadvrouw genoemde vijf enveloppen.

De raadvrouw heeft aangevoerd dat nu de marktmeesters die verklaren via het systeem van enveloppen geld te hebben ontvangen, hebben aangegeven dat dit systeem is ingevoerd na de invoering van de marktpasjes, de periode voor de invoering van de marktpasjes niet kan

worden meegenomen in de berekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel. Het openbaar ministerie en de rechtbank hebben geen rekening gehouden met een zogenaamde inwerkperiode, zoals wel is gedaan met betrekking tot de andere betrokkene en betrokkene [2]. Het hof overweegt dat uit het proces-verbaal berekening wederrechtelijk verkregen voordeel volgt dat het geven van steekpenningen door marktkooplieden aan marktmeesters al geruime tijd voor 2010 plaatsvond. Mede gelet op de bewezenverklaring van het hof in de strafzaak, die ziet op de periode van 1 april 2001 tot 11 januari 2010, zal het hof daarom 1 april 2001 als startpunt hanteren voor de periode waarover het wederrechtelijk verkregen voordeel wordt berekend. Uit de verklaringen van de andere betrokkene en betrokkene [4] bij de rechter-commissaris kan worden afgeleid dat de invoering van het pasjessysteem geen invloed had op de wijze van verdeling van de fooien. De genoemde andere betrokkene heeft verklaard dat na de invoering van het pasjessysteem, het inzamelen van de fooien op dezelfde wijze ging als voorheen: het werd meegenomen naar kantoor op het Waterlooplein en daar in de kast gedaan. Hij heeft ook verklaard dat de fooien werden verdeeld over de marktmeesters en dat het geld voor iedere marktmeester in een aparte enveloppe werd gedaan. Betrokkene [4] heeft verklaard dat hij aan het einde van de week een enveloppe in zijn hand kreeg. Ook heeft hij verklaard dat de overgang van contante betalingen naar het pasjessysteem geen invloed heeft gehad op het fooiensysteem. Hierbij acht het hof mede van belang dat uit de bewezenverklaring in de strafzaak volgt dat de steekpenningen niet alleen werden gegeven voor het scannen van marktpasjes van marktkooplieden, maar ook voor het voorrang verlenen aan marktkooplieden bij toewijzing van een plaats op de markt. Ten aanzien van de inwerkperiode overweegt het hof dat de veroordeelde heeft verklaard dat hij al negentien jaar werkzaam was als marktmeester, waarvan negen jaar in het centrum van Amsterdam. Hoewel hij pas op 1 januari 2001 als marktmeester begon in het centrum van Amsterdam, had hij daarvoor kennelijk al veel ervaring als marktmeester. Het hof zal echter wel – gelet op de nieuwe functie – een inwerkperiode van drie maanden hanteren, waarin de veroordeelde nog niet deelde in de opbrengsten. Vanaf 1 april 2001 tot en met 30 juni 2001 zal het hof in de berekening ervan uitgaan dat de veroordeelde beperkt deelde in de opbrengsten, te weten een bedrag van € 50. Het hof zal voorts in de berekening rekening houden met het ziekteverzuim van de veroordeelde, zoals dit naar voren is gekomen tijdens de behandeling van de zaak in eerste aanleg.

De raadvrouw heeft aangevoerd dat de veroordeelde vanaf medio 2007 fooien heeft ontvangen en dat deze per week (tot 11 januari 2010) ongeveer € 20 tot € 30 bedroegen. Op grond van de verklaringen van de marktmeesters bij zowel de politie als de rechter-commissaris kan niet tot een gemiddeld bedrag van € 250 of € 210 per persoon per week over een periode van negen jaar worden gekomen. De verklaringen van de marktlieden komen vermoedelijk voort uit rancune en dienen niet voor het bewijs gebruikt te worden. Voorts

blijkt uit de financiële situatie van de veroordeelde dat er geen sprake was van een systeem van fooien. Door middel van financiële overzichten kan hij het vermogen dat zijn vrouw en hij hebben opgebouwd volledig verantwoord. De veroordeelde en zijn vrouw hebben bovendien geen buitensporig leven geleid, aldus de raadvrouw. Het hof volgt de verdediging daarin niet. De volgende verklaringen van de marktmeesters die zijn afgelegd bij de politie over de hoogte van de opbrengsten zullen gebruikt worden. Dit betreft de volgende verklaringen:

- Betrokkene [1] heeft verklaard dat hij elke week een envelop ontving met een bedrag tussen € 200 en € 250. Er zaten soms betere weken tussen, alsmede mindere weken. Betrokkene [1] verklaarde dat het zou kunnen kloppen dat hij gemiddeld € 250 per week had ontvangen.
- Betrokkene [2] heeft verklaard gemiddeld ongeveer € 180 per week te hebben overgehouden, maar er waren ook weken waarin de marktmeesters € 250 per week overhielden. Betrokkene [2] verklaarde dat hij ongeveer € 1.000 per maand aan steekpenningen had ontvangen.
- Betrokkene [3] heeft per week ongeveer € 250 ontvangen.

Op basis van deze verklaringen schat het hof, evenals de rechtbank, de opbrengst per week per persoon op € 210 voor de periode van 1 juli 2001 tot 11 januari 2010. Een aantal marktmeesters is op onderdelen van hun verklaring bij de politie teruggekomen op het moment dat zij een verklaring aflegden bij de rechter-commissaris in het kader van de ontnemingsprocedure. Het hof ziet in deze nadere verklaringen bij de rechter-commissaris geen aanleiding voor twijfel aan de inhoud van de hiervoor weergegeven verklaringen die deze personen bij de politie hebben afgelegd. Het hof acht daarbij van belang dat deze verklaringen zijn afgelegd door meerdere personen en op hoofdlijnen overeenkomen. Ook heeft het hof in aanmerking genomen dat de betreffende personen een belang hadden bij de vaststelling van een lagere weekopbrengst. Het hof zal rekening houden met de schommelingen van de weekopbrengsten, al dan niet als gevolg van verschillen rondom zomer- en winteropbrengsten. Het hof zal in het voordeel van de veroordeelde uitgaan van een gemiddelde opbrengst van € 210 per week. In hetgeen door de raadvrouw is aangevoerd, ziet het hof geen aanleiding om de weekopbrengst nog lager vast te stellen.

Het te ontnemen voordeel is verkregen door middel van of uit baten van het strafbare feit waarvoor de veroordeelde bij het hof Amsterdam van 17 juli 2015 is veroordeeld. Voor de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel wordt aangesloten bij de bewezen verklaarde periode in de strafzaak door het hof. Dit betreft de periode van 1 april 2001 tot 11 januari 2010. Bij de berekening zal het ziekteverzuim van de veroordeelde, zoals in eerste aanleg naar voren is gekomen, in acht worden genomen door dit af te trekken van de bewezen

verklaarde periode. In de periode van 1 juli 2001 tot en met 31 december 2001 betreft dit ziekteverzuim een periode van 1 maand. In de periode van 1 januari 2002 tot en met 11 januari 2010 betreft het ziekteverzuim een periode van 8 maanden in totaal. Op grond van het voorgaande komt het hof tot de volgende schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel:

Periode van 1 april 2001 tot en met 30 juni 2001: 12 weken x € 50 = € 600.

Periode van 1 juli 2001 tot en met 31 december 2001: (6 maanden - 1 maand ziekte =) 5 maanden x 4 weken x € 210 = € 4.200.

Periode van 1 januari 2002 tot 11 januari 2010: (96 maanden - 8 maanden ziekte =) 88 maanden x 4 weken x € 210 = € 73.920.

Het totaalbedrag aan wederrechtelijk verkregen voordeel komt hiermee op € 78.720.

De Hoge Raad overweegt dat het arrest van het hof in de hoofdzaak van 17 juli 2015, dat als gevolg van ECLI:NL:HR:2017:327 onherroepelijk is geworden, onder meer inhoudt dat door de verdediging het verweer gevoerd is dat in het licht van de *Salduz*-jurisprudentie van het EHRM een schending heeft plaatsgevonden van de rechten ex artikel 6 lid 1 en lid 3 EVRM, nu door de diverse medeverdachten van de verdachte belastende verklaringen zijn afgelegd terwijl er geen raadsman bij deze verhoren aanwezig was. Deze jurisprudentie verzet zich volgens de verdediging ook tegen het gebruik voor het bewijs van deze verklaringen in de zaak van de verdachte en dienen derhalve te worden uitgesloten voor het bewijs. Het hof overweegt dienaangaande dat het geen aanleiding ziet om af te wijken van de jurisprudentie van de Hoge Raad over het recht op rechtsbijstand gedurende de politieverhoren. Nog daargelaten dat het verweer reeds faalt gelet op de jurisprudentie van de Hoge Raad met betrekking tot de zogenaamde schütznorm, overweegt het hof dat de verdachte en zijn medeverdachten op grond van de *Salduz*-jurisprudentie recht hebben op consultatie van een raadsman voorafgaand aan het politieverhoor als verdachte in de eigen zaak.

In de onderhavige zaak zijn de verdachte en zijn medeverdachten voorafgaand aan elk politieverhoor gewezen op hun recht om geen vragen te beantwoorden. Daarnaast hebben zij tijdig gebruik kunnen maken van hun recht om een advocaat te raadplegen. Het hof wijst erop dat de medeverdachten voorafgaand aan hun eerste verklaring hebben kunnen spreken met hun raadsliden – en dit ook in de meeste gevallen hebben gedaan – en dat zij ook na het afleggen van de belastende verklaringen contact hebben gehad met hun raadsliden. Van een vormverzuim in de zin van artikel 359a Sv is derhalve geen sprake. De door de medeverdachten bij de politie afgelegde verklaringen kunnen naar het oordeel van het hof tot het bewijs worden gebezigd.

Door de verdediging is betoogd dat de marktmeesters onder grote stress verkeerden en verklaringen hebben afgelegd bij de politie om er zo snel mogelijk vanaf te zijn. Ook is betoogd dat de belastende verklaringen door de politie zijn verkregen door speculatie en het uitoefenen van druk. Het hof overweegt dat uit de processen-verbaal van verhoor van de verdachte en zijn medeverdachten blijkt dat zij op bepaalde vragen van de betreffende verbalisant duidelijk hebben verklaard dat zij van bepaalde omstandigheden niet op de hoogte waren of dat bepaalde zaken onjuist waren. Uit deze omstandigheid leidt het hof af dat de verdachte en zijn medeverdachten, zo zij tijdens de verhoren al druk mochten hebben ervaren, zich daartegen wel degelijk hebben kunnen verzetten. Het hof overweegt dat er geen concrete aanwijzingen zijn dat de verklaringen die de verdachte en de medeverdachten bij de politie hebben afgelegd niet door hen in vrijheid zijn afgelegd. Van ontoelaatbare druk van de kant van de politie is niet gebleken. De verklaringen zijn niet onrechtmatig verkregen en daarom bruikbaar voor het bewijs.

De Hoge Raad overweegt dat het hof in deze ontnemingszaak het verweer van de raadvrouw, dat de verklaringen van de voormalige marktmeesters, tevens medeveroordeelden, van het bewijs moeten worden uitgesloten omdat zij zijn gehoord zonder dat zij voorafgaand aan het verhoor consultatiebijstand hebben ontvangen, zij onder grote stress verkeerden en zij hun verklaringen hebben afgelegd om zo snel mogelijk weer naar huis te kunnen, heeft verworpen. Daarbij heeft het hof zich in deze ontnemingszaak verenigd met het oordeel van het hof in de hoofdzaak met betrekking tot het in die hoofdzaak gevoerde verweer van gelijke strekking en overwogen geen aanleiding te zien voor een andere afweging in de ontnemingszaak. De Hoge Raad overweegt dat in de toelichting op de klacht aangevoerd wordt dat de door het hof voor de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel gebruikte verklaringen door de medeveroordeelden bij de politie zijn afgelegd terwijl zij niet beschikten over verhoorbijstand. Op grond daarvan wordt – onder verwijzing naar ECLI:CE:ECHR:2019:0528JUD002319215 (*Van de Kolk/Nederland*) – betoogd dat die verklaringen in strijd met artikel 6 EVRM zijn verkregen en door het hof niet hadden mogen worden betrokken bij de schatting. De Hoge Raad oordeelt dat de klacht miskent dat deze omstandigheid, die niet aan het door de raadvrouw bij het hof gevoerde verweer ten grondslag is gelegd, niet voor het eerst in cassatie aangevoerd en beoordeeld kan worden. Dat zou immers een onderzoek van feitelijke aard vergen – niet alleen naar de wijze waarop de betreffende verhoren zijn verlopen, maar ook naar eventuele omstandigheden die van belang zijn voor het oordeel over de gestelde schending van artikel 6 EVRM – waarvoor in cassatie geen plaats is. De Hoge Raad oordeelt dat de klacht daarnaast miskent dat het hof in de hoofdzaak al geoordeeld heeft over het daar gevoerde verweer met betrekking tot (onder meer) de vraag of het gebruik van de verklaringen van de medeveroordeelden voor het bewijs verenigbaar is met artikel 6 EVRM, en dat de rechter die over een vordering tot ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel moet

oordelen, in algemene zin is gebonden aan zo'n oordeel van de rechter in de hoofdzaak (vgl. ECLI:NL:HR:1999:ZD1501).

ANNOTATIE

Bewezenverklaring overtreding leerplicht. Commentaar bij Hoge Raad 9 juni 2020, ECLI:NL:HR:2020:1031.

mr. J.H.J. Verbaan

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie als jongere die kwalificatieplichtig is de verplichting tot geregeld volgen van het onderwijs niet nakomen, is bewezen verklaard, over het oordeel van het hof dat de verdachte niet aan haar verplichting tot geregeld schoolbezoek heeft voldaan. Het hof heeft ten aanzien van de bewezenverklaring verder overwogen dat de raadsman heeft aangevoerd dat verdachte dient te worden vrijgesproken van het haar ten laste gelegde, nu verdachte verontschuldigbaar afwezig is geweest op school en er geen sprake was van ongeoorloofd ziekteverzuim.

Het hof is van oordeel dat het door de raadsman gevoerde verweer strekkende tot vrijspraak van het ten laste gelegde wordt weersproken door de gebezigde bewijsmiddelen. Het hof heeft geen reden om aan de juistheid en betrouwbaarheid van de inhoud van die bewijsmiddelen te twifelen. Het hof stelt vast dat verdachte in de periode van 6 september 2016 tot en met 14 oktober 2016 niet naar de school is geweest waar zij stond ingeschreven. In zoverre is het feit bewezen. Vraag is of verdachte vrijgesteld was van de verplichting naar school te gaan wegens ziekte, als bedoeld in artikel 11 Leerplichtwet 1969 (Lpw). Het hof overweegt daarbij in het bijzonder dat niet aannemelijk is geworden dat verdachte geoorloofd afwezig is geweest van school ten tijde van de ten laste gelegde periode. Bij het proces-verbaal leerplicht bevindt zich een verzuimoverzicht. Een enkele afmelding vanwege 'ziekte' door haar moeder is niet zomaar voldoende voor geoorloofde afwezigheid. Door verdachte is op geen enkele manier openheid van zaken gegeven, zodat niet duidelijk is geworden waarom zij afwezig was. Er werd gesteld dat dit een privéaangelegenheid was en verder werd de deur dicht gehouden. Als een ziekte zou zijn vastgesteld zou dat een reden kunnen zijn geweest voor Bureau leerplicht om een vrijstelling voor het volgen van onderwijs af te geven op grond van artikel 11 Lpw. Een onderzoek naar de ziekte van verdachte is onmogelijk gebleken doordat niet werd meegewerkt met de diverse instanties. Dat recentelijk de psychische stoornis PTSS bij verdachte zou zijn vastgesteld, doet aan het voorgaande oordeel niet af.

De Hoge Raad haalt artikel 11 en 12 Lpw, voor zover van belang, aan en oordeelt dat voor zover de klacht op de opvatting berust dat voor een geslaagd beroep op de vrijstelling van geregeld schoolbezoek als bedoeld in artikel 11 aanhef en onder d Lpw, de enkele kennisgeving als bedoeld in artikel 12 Lpw in alle gevallen zonder meer toereikend is, de klacht faalt omdat deze opvatting geen steun vindt in het recht. De Hoge Raad oordeelt dat voor zover de klacht over het oordeel van hof dat niet aannemelijk is geworden dat de verdachte in de ten laste gelegde periode geoorloofd afwezig is geweest van school, de klacht eveneens faalt. De Hoge Raad oordeelt dat dat oordeel en het daarop gebaseerde oordeel van het hof dat de verdachte, zoals is bewezenverklaard, 'niet heeft voldaan aan de verplichting het volledige onderwijsprogramma en het volledige programma van de combinatie leren en werken te volgen, dat door die school of instelling wordt aangeboden', toereikend is gemotiveerd.

ANNOTATIE

Motivering gebruik verklaring persoon wiens identiteit niet blijkt. Commentaar bij Hoge Raad 9 juni 2020, ECLI:NL:HR:2020:1007.

mr. J.H.J. Verbaan

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie openlijke geweldpleging is bewezen verklaard, dat het hof zonder motivering voor het bewijs gebruik gemaakt heeft van een schriftelijk bescheid houdende een verklaring van een persoon wiens identiteit niet blijkt. Het hof heeft voorts, voor zover van belang, overwogen dat volgens de aan de genoemde verbalisanten doorgegeven signalementen één van de drie geweldplegers het haar in een staartje droeg. De verdachte droeg op het moment dat de Fiat Punto werd stilgehouden zijn haar in een staartje. Ter terechtzitting in hoger beroep heeft hij verklaard over zijn haardracht in de periode waarin het ten laste gelegde feit heeft plaatsgevonden. De verdachte had het haar aan de zijkant opgeschoren en op het achterhoofd was het langer. Het zou kunnen dat hij ook een staartje droeg, aldus de verdachte.

Tot de stukken waarvan de Hoge Raad kennisneemt behoort het proces-verbaal van bevindingen waaraan het genoemde bewijsmiddel is ontleend. Dit proces-verbaal houdt onder meer in:

‘Op woensdag 8 juni 2016 omstreeks 20:03 bevonden wij ons, verbalisanten, in uniform gekleed, met auto-surveillance belast, op de burgemeester Roellstraat te Amsterdam. Wij, verbalisanten, hoorden portofonisch dat een eenheid in de binnenstad van Amsterdam een melding kreeg van het Operationeel Centrum. De melding was dat er een taxichauffeur was welke was mishandeld. Hij zou in het water geduwd zijn en daarna kreeg hij fietsen naar zich toegegooid. Dit alles was gebeurd door een drietal jongens. Deze jongens waren mogelijk van Noord-Afrikaanse afkomst. Er zou een (1) een staartje hebben en ze zouden trainingspakken dragen. De jongens zouden hierna in een blauwe auto, van het merk Fiat, zijn weggereden in de richting van de Rozengracht. De auto zou voorzien zijn van een bepaald kenteken.’

De Hoge Raad overweegt dat op grond van artikel 360 lid 1 en lid 4 Sv de rechter het gebruik

voor het bewijs van een schriftelijk bescheid houdende de verklaring van een persoon wiens identiteit niet blijkt, als bedoeld in artikel 344a lid 3 Sv, op straffe van nietigheid nader behoort te motiveren. Dit betekent dat de rechter zal moeten vermelden dat aan de eisen van artikel 344a lid 3 Sv is voldaan, en verder dat hij ervan blijk moet geven dat hij zelfstandig de betrouwbaarheid van de anonieme verklaring heeft onderzocht (vgl.

ECLI:NL:HR:1999:ZD1460). De term 'een persoon wiens identiteit niet blijkt' omvat niet personen wier persoonsgegevens niet (volledig) zijn vermeld in het proces-verbaal waarin hun verklaringen zijn opgenomen, maar van wie vaststaat dat zij wel zodanig kunnen worden geïndividualiseerd dat de verdediging desgewenst hun verhoor als getuige door de rechter-commissaris of ter terechtzitting kan verzoeken (vgl. ECLI:NL:HR:2002:AE1195).

De Hoge Raad overweegt dat het hof het proces-verbaal van bevindingen houdende de weergave door de verbalisanten van door een centralist van het operationeel centrum van de politie verstrekte informatie, van welke centralist de persoonsgegevens niet in dat proces-verbaal zijn opgenomen, voor het bewijs gebruikt heeft. De desbetreffende informatie houdt onder meer in dat de centralist verslag doet over een melding van een – mogelijk – onbekend gebleven persoon. De Hoge Raad overweegt dat het hof kennelijk en niet onbegrijpelijk ervan is uitgegaan dat niet gebleken is dat de identiteit van die persoon niet bij de politie kan worden achterhaald. De Hoge Raad oordeelt, gelet daarop, dat het hof heeft kunnen oordelen dat die centralist zodanig kan worden geïndividualiseerd dat de verdediging desgewenst zijn verhoor als getuige kon verzoeken – zo nodig ook over de identiteit van degene die de informatie aan het operationeel centrum heeft verstrekt – en dat dus geen sprake is van een verklaring van een persoon wiens identiteit niet blijkt als bedoeld in artikel 344a lid 3 Sv. De Hoge Raad overweegt dat anders dan de klacht veronderstelt, hieraan de mogelijkheid dat het proces-verbaal van bevindingen een verklaring bevat van de centralist over wat deze van een onbekend gebleven persoon heeft vernomen, niet afdoet (vgl. ECLI:NL:HR:2004:AQ8925).

RECHTSPRAAK

Heeft verdachte aan haar verplichting tot geregeld schoolbezoek voldaan?

Heeft verdachte aan haar verplichting tot geregeld schoolbezoek voldaan?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat de verdachte niet aan haar verplichting tot geregeld schoolbezoek heeft voldaan.

Voor zover het middel berust op de opvatting dat voor een geslaagd beroep op de vrijstelling van geregeld schoolbezoek als bedoeld in artikel 11 aanhef en onder d Leerplichtwet (Lpw), de enkele kennisgeving als bedoeld in artikel 12 Lpw in alle gevallen zonder meer toereikend is, faalt het omdat deze opvatting geen steun vindt in het recht.

Voor zover het middel klaagt over het oordeel van het hof dat niet aannemelijk is geworden dat de verdachte in de ten laste gelegde periode geoorloofd afwezig is geweest van school, faalt het eveneens. Dat oordeel en het daarop gebaseerde oordeel van het hof dat de verdachte, zoals is bewezen verklaard, 'niet heeft voldaan aan de verplichting het volledige onderwijsprogramma en het volledige programma van de combinatie leren en werken te volgen, dat door die school of instelling wordt aangeboden', is toereikend gemotiveerd.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-06-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1031

Zaaknummer: 18/04055

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: H.M.W. Daamen

Wetsartikelen: 4c Lpw, 11 Lpw en 12 Lpw

RECHTSPRAAK

Motiveringsplicht ten aanzien van gebruik voor het bewijs van een schriftelijk bescheid houdende de verklaring van een persoon wiens identiteit niet blijkt.

Motiveringsplicht ten aanzien van gebruik voor het bewijs van een schriftelijk bescheid houdende de verklaring van een persoon wiens identiteit niet blijkt.

Advocaat-generaal G. Knigge heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak.

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof zonder motivering voor het bewijs gebruik heeft gemaakt van een schriftelijk bescheid houdende een verklaring van een persoon wiens identiteit niet blijkt.

Het hof heeft voor het bewijs gebruikt het proces-verbaal van bevindingen houdende de weergave door de verbalisanten van door een centralist van het operationeel centrum van de politie verstrekte informatie, van welke centralist de persoonsgegevens niet in dat proces-verbaal zijn opgenomen. De desbetreffende informatie houdt onder meer in dat de centralist verslag doet over een melding van een – mogelijk – onbekend gebleven persoon.

Het hof is kennelijk en niet onbegrijpelijk ervan uitgegaan dat niet is gebleken dat de identiteit van die persoon niet bij de politie kan worden achterhaald. Gelet daarop heeft het hof kunnen oordelen dat die centralist zodanig kan worden geïndividualiseerd dat de verdediging desgewenst zijn verhoor als getuige kon verzoeken – zo nodig ook over de identiteit van degene die de informatie aan het operationeel centrum heeft verstrekt – en dat dus geen sprake is van een verklaring van een persoon wiens identiteit niet blijkt als bedoeld in artikel 344a lid 3 Sv.

Anders dan het middel veronderstelt, doet hieraan niet af de mogelijkheid dat het proces-verbaal van bevindingen een verklaring bevat van de centralist over wat deze van een onbekend gebleven persoon heeft vernomen (vgl. HR 14 december 2004, ECLI:NL:HR:2004:AQ8925).

Het cassatiemiddel is tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-06-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1007

Zaaknummer: 18/04774

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma, J.C.A.M. Claassens, M.T. Boerlage en M. Kuijer

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 344a Sv

RECHTSPRAAK

Beklag over beslag ex artikel 94 Sv op hond.

Beklag over beslag ex artikel 94 Sv op hond.

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van de rechtbank dat de klaagster niet redelijkerwijs als rechthebbende op de in beslag genomen hond kan worden aangemerkt.

Het cassatiemiddel slaagt. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal.

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van de rechtbank en wijst de zaak terug naar de rechtbank Oost-Brabant, opdat de zaak opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-06-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1027

Zaaknummer: 19/04983

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: L.C.J. Sars

Wetsartikelen: 552a Sv

RECHTSPRAAK

Is hof bij het berekenen van de tegenwaarde van de betalingsverplichting in Arubaanse florijn ten onrechte uitgegaan van de wisselkoers op de laatste dag van de bewezen verklaarde periode?

Is hof bij het berekenen van de tegenwaarde van de betalingsverplichting in Arubaanse florijn ten onrechte uitgegaan van de wisselkoers op de laatste dag van de bewezen verklaarde periode?

Middel over de wisselkoers

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof ten onrechte bij het berekenen van de tegenwaarde van de betalingsverplichting in Arubaanse florijn is uitgegaan van de wisselkoers op de laatste dag van de bewezen verklaarde periode.

Indien de betalingsverplichting als bedoeld in artikel 36f Sr, zoals in het onderhavige geval, is uitgedrukt in buitenlands geld en de tegenwaarde in Nederlands geld moet worden bepaald, geschiedt de omrekening in euro's naar de koers van de dag waarop de betaling plaatsvindt.

Het middel doet een beroep op het hiervoor genoemde arrest van de Hoge Raad en voert allereerst aan dat het hof bij de omrekening van de betalingsverplichting als bedoeld in artikel 1:77 Wetboek van Strafrecht Aruba, welke bepaling gelijklopend is aan artikel 36e Sr, de betalingsverplichting in euro's had moeten uitdrukken. Het middel miskent echter dat het arrest van 9 april 2019 alleen ziet op de schadevergoedingsmaatregel als bedoeld in artikel 36f Sr. Ten aanzien van de betalingsverplichting als bedoeld in artikel 36e Sr mag het wederrechtelijk verkregen voordeel en de betalingsverplichting niet in buitenlandse valuta worden uitgedrukt (vgl. HR 13 juli 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL1454). Het middel faalt in zoverre.

Het middel klaagt verder over het oordeel van het hof dat bij de omrekening van het bedrag van het wederrechtelijk verkregen voordeel en de vaststelling van de betalingsverplichting dient te worden uitgegaan van het voordeel dat de betrokkene in de concrete omstandigheden

van het geval daadwerkelijk heeft behaald en daarom kan worden uitgegaan van de wisselkoers zoals die gold op het moment van de voltooiing van het delict. Dat oordeel getuigt echter niet van een onjuiste rechtsopvatting (vgl. HR 30 november 2004, ECLI:NL:HR:2004:AR3721) en is niet onbegrijpelijk. Ook in zoverre is het middel tevergeefs voorgesteld.

Middel over de redelijke termijn

Het cassatiemiddel klaagt dat in de cassatiefase de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden, omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het cassatiemiddel is gegrond. Bovendien doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Tot cassatie behoeft dit echter niet te leiden. Ook in de strafzaak die met deze ontnemingszaak samenhangt en die in cassatie aanhangig is onder nr. 17/05554 A, is de redelijke termijn in de cassatiefase overschreden. De compensatie waartoe de overschrijding van de redelijke termijn moet leiden, zal worden toegepast in de strafzaak.

Daarom is er geen aanleiding om in deze zaak aan het oordeel dat de redelijke termijn is overschreden enig rechtsgevolg te verbinden en zal de Hoge Raad met dat oordeel volstaan.

Beslissing

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-06-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1021

Zaaknummer: 19/03677

Rechters: W.A.M. van Schendel, A.L.J. van Strien en M.T. Boerlage

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 1:77 Sr Aruba, 36e Sr en 36f Sr

RECHTSPRAAK

Heeft hof in strijd met artikel 6 EVRM bij de politie afgelegde verklaringen van enkele voormalige marktmeesters, tevens medeveroordeelden, voor de schatting van het door de betrokkene wederrechtelijk verkregen voordeel gebruikt?

Heeft hof in strijd met artikel 6 EVRM bij de politie afgelegde verklaringen van enkele voormalige marktmeesters, tevens medeveroordeelden, voor de schatting van het door de betrokkene wederrechtelijk verkregen voordeel gebruikt?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof in strijd met artikel 6 EVRM de bij de politie afgelegde verklaringen van enkele voormalige marktmeesters, tevens medeveroordeelden, voor de schatting van het door de betrokkene wederrechtelijk verkregen voordeel heeft gebruikt.

Het hof heeft in deze ontnemingszaak het verweer van de raadvrouw verworpen dat de verklaringen van de voormalige marktmeesters, tevens medeveroordeelden, [betrokkene 1], [betrokkene 4], [betrokkene 3] en [betrokkene 2] van het bewijs moeten worden uitgesloten omdat zij zijn gehoord zonder dat zij voorafgaand aan het verhoor consultatiebijstand hebben ontvangen, zij onder grote stress verkeerden en zij hun verklaringen hebben afgelegd om zo snel mogelijk weer naar huis te kunnen. Daarbij heeft het hof zich in deze ontnemingszaak verenigd met het oordeel van het hof in de hoofdzaak met betrekking tot het in die hoofdzaak gevoerde verweer van gelijke strekking en overwogen geen aanleiding te zien voor een andere afweging in de ontnemingszaak.

In de toelichting op het cassatiemiddel wordt aangevoerd dat de door het hof voor de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel gebruikte verklaringen door de medeveroordeelden bij de politie zijn afgelegd terwijl zij niet beschikten over verhoorbijstand. Op grond daarvan wordt – onder verwijzing naar de uitspraak van het EHRM van 28 mei 2019, 23192/15 (*Van de Kolk/Nederland*) – betoogd dat die verklaringen in strijd met artikel 6 EVRM zijn verkregen en door het hof niet hadden mogen worden betrokken bij de schatting.

Het cassatiemiddel miskent dat deze omstandigheid, die niet aan het door de raadvrouw bij het hof gevoerde verweer ten grondslag is gelegd, niet voor het eerst in cassatie kan worden aangevoerd en beoordeeld. Dat zou immers een onderzoek van feitelijke aard vergen – niet alleen naar de wijze waarop de betreffende verhoren zijn verlopen, maar ook naar eventuele omstandigheden die van belang zijn voor het oordeel over de gestelde schending van artikel 6 EVRM – waarvoor in cassatie geen plaats is.

Daarnaast miskent het cassatiemiddel dat het hof in de hoofdzaak al heeft geoordeeld over het daar gevoerde verweer met betrekking tot (onder meer) de vraag of het gebruik van de verklaringen van de medeveroordeelden voor het bewijs verenigbaar is met artikel 6 EVRM, en dat de rechter die over een vordering tot ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel moet oordelen, in algemene zin is gebonden aan zo'n oordeel van de rechter in de hoofdzaak (vgl. HR 8 juni 1999, ECLI:NL:HR:1999:ZD1501).

Het cassatiemiddel is tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-06-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1026

Zaaknummer: 19/00371

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: G.A. Jansen en Th.O.M. Dieben

Wetsartikelen: 36e Sr en 6 EVRM